

Dluhové poradenství v kontextu poskytování sociálních služeb

Mgr. Petr Šeda

caritas voš
sociální

Struktura předmětu

- 1) Etablování dluhového poradenství v ČR
- 2) Legislativní ukotvení DP v rámci sociální práce + související legislativa
- 3) Fáze dluhu a možnosti spolupráce s klientem v jeho jednotlivých částech
- 4) Exekuce – výkony rozhodnutí, kompetence exekutorských vykonavatelů – možnosti obrany
- 5) Insolvence – možnosti sociálních pracovníků vzhledem k aktuální legislativě

Etablování dluhového poradenství

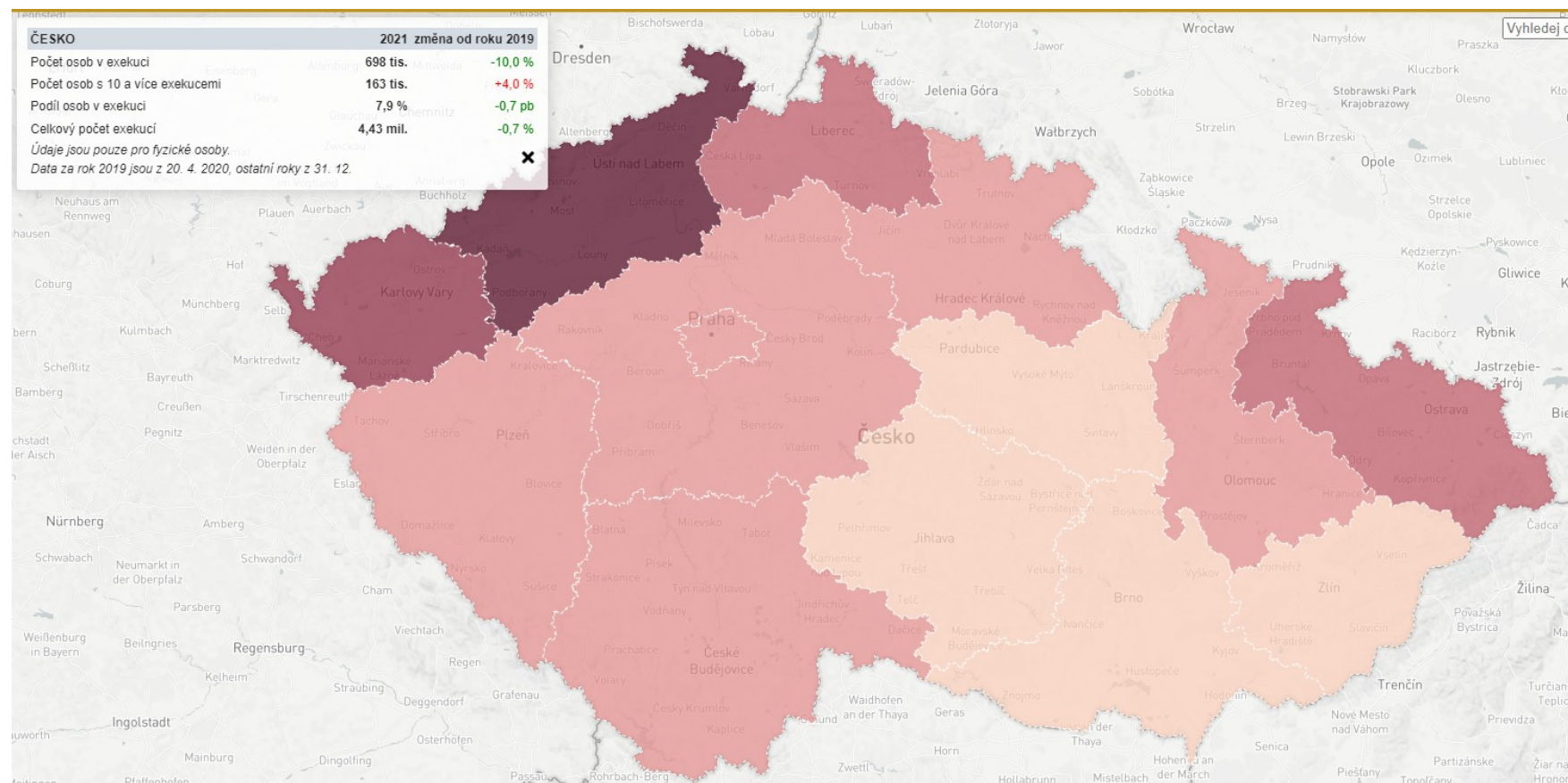
- Statistika – data, zdroje, využití, reflexe důvodů současného stavu
- Dluhové poradenství v ČR

Zdroje – mapa exekucí

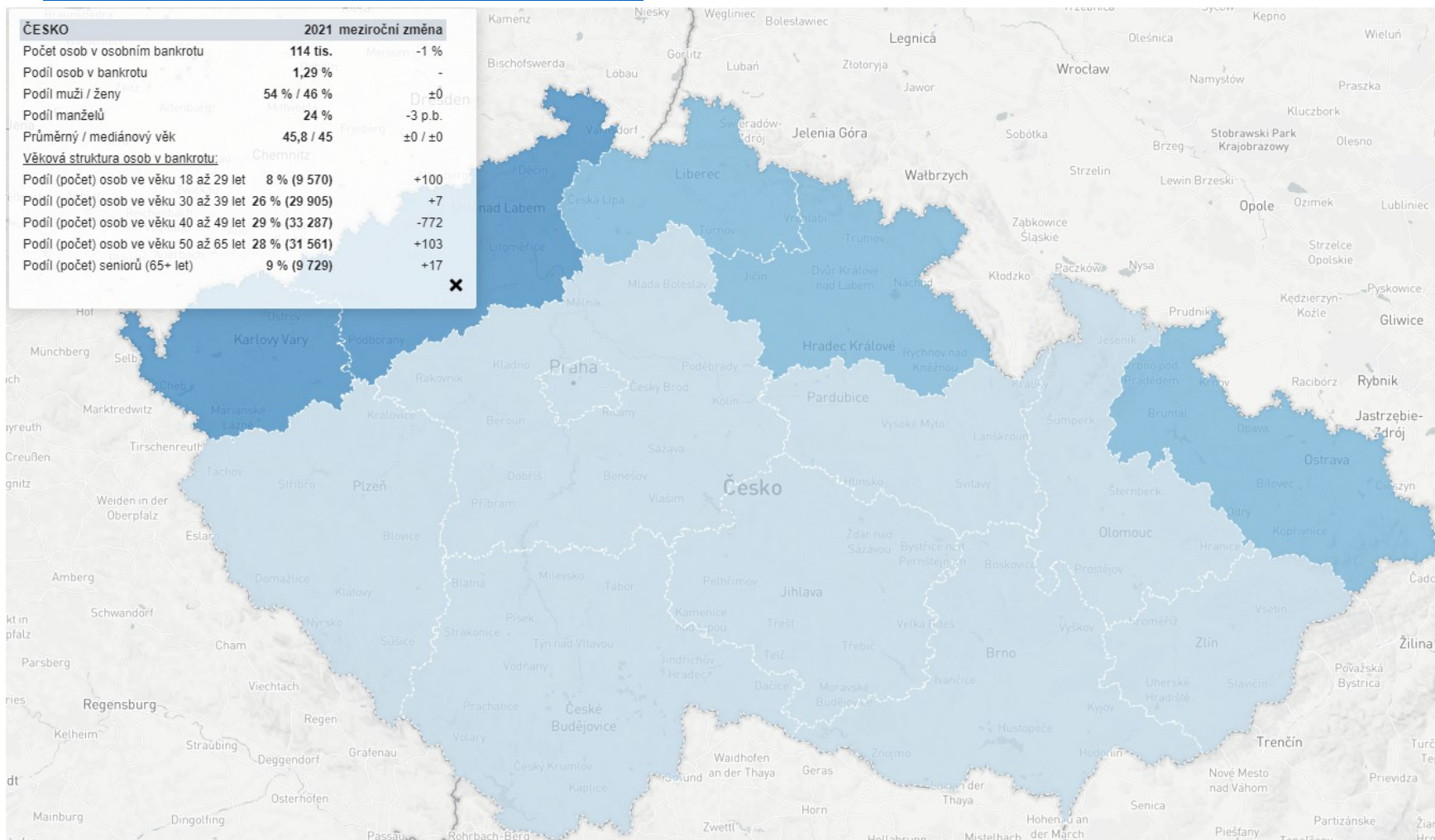
- www.mapaexekuci.cz

Zdroje – mapa insolvencí

- www.mapainsolvenci.cz

Statistika

Poznáme:

- Rozsah, místo, cílová skupina (věk, vzdělání, zaměstnanost, volební preference atd.)

<https://www.paqresearch.cz/post/prezidentske-volby-2023>

Můžeme:

- Nastavovat legislativu (máme argumenty)
- Cílit podporu (služby, zaměstnanost, investice atd).

caritas voš
sociální

Reflexe současného stavu

- Vysoká míra zadlužení obyvatelstva
- Vysoký počet lidí s vícečetnými exekucemi
- PROČ TO VADÍ?

Reflexe současného stavu

- Hodnotové nastavení společnosti
- Legislativní prostředí

Hodnotový systém společnosti

Půjčka na cokoli

Splňte si **jakékoli** své přání

- Úrok již **od 6,9%** ročně
- Vrátime vám až **10 splátek**
- Jednoduché vyřízení **on-line**

Poštovní půjčka
Nejdostupnější půjčka,
která tu kdy byla

**40 000 Kč
za 748 Kč
měsíčně**

[VICE INFORMACÍ](#)

Na každé poště,
finančním centru nebo online

PROFI CREDIT
peníze, když jsou potřeba

VRÁTÍME VÁM
AŽ 12 SPLÁTEK

SOUTĚŽ O AUTO
JINODA OCTAVIA
ZA 338 800 Kč

Osobní půjčka

Nenechte si utéct
senzační půjčku!

- 100 000 Kč jen za 1 650 Kč měsíčně
- S úrokem 7,17 % po započtení odměny
- Tak rychle, ať vám neutěče!

SBERBANK

Sazba, nebo sadba?
U nás dává smysl obojí

**ZA KAŽDOU
PŮJČKU
ZASADÍME
STROM**

FÉR půjčka

- ✓ Bonusová sazba za řádné splacení
- ✓ Bez poplatků

**PRO KAŽDÉHO
3,9 %**

sberbank.cz | 800 133 444

**caritas voš
sociální**

Důvody exekucí

OBJEKTIVNÍ

- ztráta zaměstnání
- rozchod, rozvod
- nemoc nebo smrt blízkého příbuzného
- neplacení výživného
- nehoda, úraz
- nenadálý výdaj
- neúspěšné podnikání

„PŘEKVAPENÍ“

- zadlužení manžela / manželky
- dědictví
- dětské exekuce
- ručení za úvěr
- nedoručení pošty
- skryté sankce / smluvní podmínky
- mobiliární exekuce za jiného

DALŠÍ PŘÍČINY

- nevýhodná / zbytečná půjčka
- ručení
- pokuty MHD / Policie
- závislosti
- kriminální chování
- neplacení výživného

Milníky v dluhové oblasti

- Vznik soudních exekutorů 2001
- Insolvenční zákon 2006 (182/2006 Sb.)
- Neplatné rozhodčí doložky 2011 (dosud ale běží exekuce na jejich základě)
- Zákon o spotřebitelském úvěru 2016 (nebankovní poskytovatelé)
- Postupné snižování nákladů exekuce (náklad exekutoru, advokáta) od roku 2014

Dluhové poradenství v ČR

Základní dluhové poradenství

Odborná dluhová poradna

Akreditovaná osoba

caritas voš
sociální

Dluhové poradenství v ČR

Základní dluhové poradenství

- V rámci odborného sociálního poradenství či základního poradenství
- Není specializovaná odborná dluhová poradna
- Pracuje s předluženými osobami
- Jakýkoliv typ služby, kde se CS vyskytuje – ambulantní, pobytová, terénní
- Základní znalosti o problematice, různá kvalita
- Záleží na odborné znalosti a osobním založení pracovníka
- **Důležité je znát HRANICE svých znalostí, možností a ODESLAT klienta včas směrem k**

**caritas voš
sociální**

Dluhové poradenství v ČR

Základní dluhové poradenství

Možnosti služby/pracovníka – vždy s ohledem na typ služby, CS, vztah s klientem atd.

- Práce s motivací klienta (s ohledem na životní situaci klienta)
- Edukace základních informací o možných způsobech řešení
- Základní zmapování portfolia dluhů
- V případě vhodnosti předat do odborné dluhové poradny/akreditované poradně

Dluhové poradenství v ČR

Odborná dluhová poradna

- Odborné sociální poradenství v oblasti dluhů / i mimo sociální služby
- Vysoce kvalifikovaní dluhová poradci – stálé vzdělávání
- K dispozici často právník
- Ideálně (spolu)pracující s terénní službou (zvláště v sociálně vyloučených lokalitách)
- Důležitá je depistáž, vhodné prostory, dostupnost atd.
- Často současně akreditovaná osoba – sepis insolvenčních návrhů.
- Obvyklé činnosti

**caritas voš
sociální**

Odborná dluhová poradna

- a) zpracování a podávání insolvenčních návrhů/podání návrhů na oddlužení,
 - b) proces mapování dluhů, sestavení rodinných rozpočtů,
 - c) aktivity vedoucí k řešení exekucí (zastavování exekucí atd.),
 - d) aktivity podporující mimosoudní způsob řešení konfliktů,
 - e) aktivity směřující k hájení práv klientů v rámci soudního řešení jejich sporů, zejména podpora během nalézacího řízení, sepisování vyjádření k soudu, podávání opravných prostředků proti platebnímu rozkazu a rozsudku, pomoc s podáním žaloby na vydání bezdůvodného obohacení (po zastavení protiprávních exekucí) apod.,
 - f) rozvoj terénního dluhového poradenství (pouze sociální služba – odborné sociální poradenství),
 - g) zvyšování kompetencí cílové skupiny v oblasti práce s dluhy, a to formou individuální přímé práce s cílovou skupinou, individuální modelace života s dluhy a bez dluhů (příprava pro život v jasných podmínkách hospodaření bez dluhů).
- 1. snižování specifických dluhů např. v souvislosti s trestnou činností, neuhrazené pokuty, dluhy na nájemném a podobně,
 - 2. podporu osob v průběhu procesu oddlužení, které budou mimo jiné působit preventivně proti možnému zrušení oddlužení ze strany soudu,
 - 3. spolupráci partnerů na místní úrovni, spolupráce představitelů obce s nestátními neziskovými organizacemi, vytvoření pravidel a strategie přístupu k řešení zadluženosti na úrovni obce, včetně implementace nových nástrojů zaměřených na předcházení nárůstu pohledávek obce a jejich efektivnější správy,
 - 4. prevenci ztráty zaměstnání z důvodů předlužení, podpora pracovníků s exekucemi a odbourávání specifických bariér v přirozeném prostředí klienta, např. individuální dluhové poradenství v zaměstnání, podpora v jednání se zaměstnavatelem atd,
 - 5. obnovu narušené (v souvislosti s dluhy) životní stability (např. krizová intervence), obnovu narušených (v souvislosti s dluhy) partnerských či mezilidských vztahů (pouze sociální služba - odborné sociální poradenství),

caritas voš
sociální

Akreditovaná osoba

Insolvenční návrh od 1.7.2017 může sepsat a podat:

- (a) dlužník – fyzická osoba, pokud má právnické nebo ekonomické vzdělání v magisterském studijním programu nebo pokud vykonal zkoušku insolvenčního správce;
- (b) dlužník – právnická osoba, pokud za ni jedná osoba uvedená v § 21 občanského soudního řádu (statutár atd.), která má právnické nebo ekonomické vzdělání v magisterském studijním programu nebo vykonala zkoušku insolvenčního správce;
- (c) za dlužníka akreditovaná osoba, tedy právnická osoba, které byla rozhodnutím Ministerstva spravedlnosti udělena akreditace pro poskytování služeb v oblasti oddlužení;
- (d) za dlužníka advokát, notář, soudní exekutor nebo insolvenční správce;

Akreditovaná osoba

- od 1. 7. 2017
- Reakce na komerční oddlužovací poradny, cena za oddlužení v řádech i desetitisíců
- Akreditaci uděluje MSp
- Seznam akreditovaných osob na stránkách <https://sako.justice.cz/>
- Akreditaci získali i ty komerční oddlužovací poradny.

Akreditovaná osoba

- od 1. 7. 2017
- Reakce na komerční oddlužovací poradny, cena za oddlužení v řádech desetitisíců
- Akreditaci uděluje MSp, seznam akreditovaných osob na stránkách <https://sako.justice.cz/>
- Akreditaci získali i ty komerční oddlužovací poradny.
- **Cena za sepis max 4000 Kč bez DPH (6000 při návrhu na manžele). Ne akreditovaná osoba.**

Makro sociální práce - dluhy

- Lobbying, legislativní návrhy, připomínkovací řízení
- Návrhy opatření stát/kraj/obec
- Odborná podpora přímých pracovníků
- Odborná podpora ostatních pracovníků (MPSV, MMR, MF)
- Působení na odbornou i laickou veřejnost (media)

Zdroje

- www.mapaexekuci.cz
- www.mapainsolvenci.cz
- <https://statistiky.ekcr.info/o-projektu>
- <https://www.epravo.cz/top/clanky/soudni-exekutori-a-legislativni-proces-v-ceske-republice-10951.html>
- www.justice.cz
- www.zakonyprolidi.cz
- www.dluhovypatron.cz (provoz až od 1/2026!)